

Nederlandse taalkunde: Inleiding tot de sociolinguïstiek (A005705)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0   **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)   Nederlands   Gent

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Vogl, Ulrike	LW06	Verantwoordelijk lesgever
Ryckaert, Ruud	LW22	Medewerker
Lybaert, Chloé	LW22	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, taaltechnologie)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, taaltechnologie)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Spaans)	3	A

Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, taaltechnologie)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	A
Uitwisselingsprogramma taal- en letterkunde	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen	3	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands)	3	A
Keuzepakket Taalkunde	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Nederlands in de Lage landen; taalvariatie, taalnormen, taalgedrag, taalattitudes, taalpolitiek; pluricentrisme; standaardisering, destandaardisering, demotivering; spelling

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft als doel de studenten inzicht te geven in de complexiteit van de huidige taalsituatie in Vlaanderen (en in beperktere mate ook Nederland, Suriname en het Caribische gebied). Daartoe wordt ingegaan op de historische achtergrond, m.n. de historische ontwikkeling van het Nederlands (met een specifieke focus op de externe geschiedenis), en op de sociaal-geografische structuur van het taalgebied (met aandacht voor taalvariatie, taalattitudes en taalnormen). Daarnaast wil dit vak de werkwoordspelling opfrissen.

Inhoud

Om de complexe taalsituatie in de Lage Landen te begrijpen en een weloverwogen keuze te maken als toekomstig professioneel taalgebruiker, geeft deze cursus een grondig overzicht van de historische ontwikkeling van het Nederlands, met specifieke aandacht voor de standaardisingsgeschiedenis. Daarnaast wordt ook specifiek ingezoomd op de contemporaine situatie van het Nederlands in de Lage Landen, met o.a. aandacht voor de relatie tussen het Nederlands in Vlaanderen en het Nederlands in Nederland, de relatie tussen standaardtaal en informele variëteiten van het Nederlands (zoals tussentaal, chattaal, jongerentaal) en de relatie tussen taalgedrag, taalattitudes en taalnormen. Als praktische uitwerking van het bovenstaande biedt deze cursus de studenten tot slot ook een overzicht van de belangrijkste normatieve bronnen van het Nederlands en online oefeningen op werkwoordspelling.

Begincompetenties

Het Nederlands zeer goed beheersen op het gebied van lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheid (op moedertaalniveau of 'near-native').
Een taalbewuste en taalkritische attitude hebben.

Eindcompetenties

- 1 Elementaire kennis hebben van en inzicht hebben in de genese van de Nederlandse standaardtaal en het hedendaagse taalgebruik in het Nederlandse taalgebied.
- 2 Elementaire kennis hebben van en inzicht hebben in taalattitudes en (het ontstaan van) taalnormen.
- 3 Het Nederlands structureel kunnen positioneren binnen de West-Germaanse talen.
- 4 Elementaire kennis hebben van modellen en theorieën rond taalverandering en -variatie, en die kennis kunnen toepassen bij de analyse van concreet taalgebruik.
- 5 Relevante woordenboeken, naslagwerken en elektronische hulpmiddelen kennen om specifieke informatie op te zoeken en te toetsen over orthografische, lexicale en grammaticale items van het Nederlands.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt

in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: hoorcolleges nemen afwisselend de vorm aan van ex-cathedralessen (de docent presenteert een hoofdstuk uit het handboek) en responscolleges (studenten bereiden een hoofdstuk voor, lossen enkele vragen daarover op, de docent bespreekt de vragen en antwoorden tijdens de les). Er zijn lesopnames van elke les; studenten kunnen om gemotiveerde redenen toegang krijgen tot deze lesopnames (bv. werkstudenten, studenten die om medische redenen niet naar de aula kunnen komen).

Zelfstandig werk: de hoorcolleges individueel voorbereiden en de leerinhouden inoefenen, onder meer via (online) spellingoefeningen.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: De vele gezichten van het Nederlands. Inleiding in de sociolinguïstiek

Richtprijs: € 40

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal pagina's : 400

Beschikbaar op Ufora : Nee

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Type: Slides

Naam: De vele gezichten van het Nederlands. Inleiding in de sociolinguïstiek - toelichting bij de hoofdstukken

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal slides : 200

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

- Absillis, K., Jaspers J., Van Hoof S. (2012). De manke usurpator. Over het Verkavelingsvlaams. Gent: Academia Press.
- Hendrickx, E., K. Hendrickx, W. Martin, H. Smessaert, W. Van Belle en J. van der Horst (2010). Liever meer of juist minder? Over normen en variatie in taal. Gent: Academia Press.
- Kristiansen, T. & S. Grondelaers (Eds.) (2013). Language (de)standardisation in Late Modern Europe: experimental studies. Oslo: Novus Press.
- Taaladvies.net

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Ondersteunend discussieforum en extra oefenmateriaal via de elektronische leeromgeving

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Een schriftelijk examen met meerkeuzevragen over de leerstof die in de hoor- en responscolleges aangereikt werd
- Een schriftelijk examen met open vragen over werkwoordspelling.

Tweede zittijd: idem

Eindscoreberekening

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen: 90% van het eindtotaal.

Schriftelijk examen met open vragen: 10% van het eindtotaal.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Afwezigheid is toegestaan; er wordt geen extra ondersteunend materiaal voorzien.
2. Mogelijkheid tot het maken van een examen op een ander tijdstip binnen de reguliere examenperiode
3. Mogelijkheid tot feedback via e-mail of na afspraak tijdens de kantooruren of via MTeams